

Webinar

Toegankelijke en gastvrije stad

“Breda in perspectief”

Hans Thoolen, stedenbouwkundige
15 april 2021

 Breda voor iedereen
Gastvrij en toegankelijk

Opbouw presentatie

- Groeiend belang bewustzijn toegankelijkheid
- Nieuwe wet, nieuwe kansen?
- Omgevingsvisie Breda 2040
- Advies van een stadmaker

Beleidsraad
willen we bereiken
maatschappelijk doel
eidsdoel

Beleidsraam
gaan we doen
eidsdoel
operationeel doel

Beleidsapparaat
doen
instrumenten
staties

Effectindicatoren

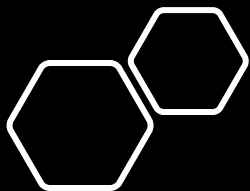
Gebruiksindicatoren

Prestatie-indicatoren

Procesindica

Urgentie én gelegenheid

- Wel groeiende aandacht
- En Accessibility Award gewonnen
- Maar nog te weinig bewustzijn tussen de oren
- Bij ontwerpers en beleidsmakers
- Terwijl de groep mensen met een beperking groeit (12 % bevolking, tussen 20.000 en 25.000 in Breda)
- En er enorme kansen liggen:
 - Op strategisch niveau
 - Op tactisch niveau
 - Op operationeel niveau

Nieuwe wet, nieuwe kansen?

- Het moet eenvoudiger
- Het moet integraler, minder sectoraal
- Er moet ruimte zijn voor maatwerk
- Snellere besluitvorming

Dus:

Waarom een Omgevingsvisie Breda 2040

- Transitie naar nieuwe wetgeving (Omgevingswet)
- Breda heeft nu heel veel kansen en opgaven voor de stad en voor regio, o.a. Economie, Wonen, Sociale domein
- Veel veranderingen op stapel in de stedelijke systemen (o.a. energie, mobiliteit, klimaat, circulariteit)
- Er dienen zich nu unieke kansen voor gebiedsontwikkeling, bepalend voor het karakter en identiteit van Breda
- Nog versterkt door de Corona tijd van nu: doet iedereen nog mee, hoe de sociale opgave te koppelen aan de fysieke opgaven en mogelijkheden

Bouwstenen

"Op weg naar Omgevingsvisie Breda 2040"

Niet over één nacht ijs...

- **Bouwstenen notitie in maart 2018**
 - *Trends en ontwikkelingen*
 - *Belangrijkste uitdagingen*
- **Coalitieakkoord "Lef en Liefde" in juni 2018**
 - *Visie gereed in 2020*
 - *Voortbouwen op Structuurvisie Breda 2030*
- **"Talks of the town" september – december 2019**
 - *Verdieping belangrijke thema's met deskundigen*

TALKS WITH THE TOWN

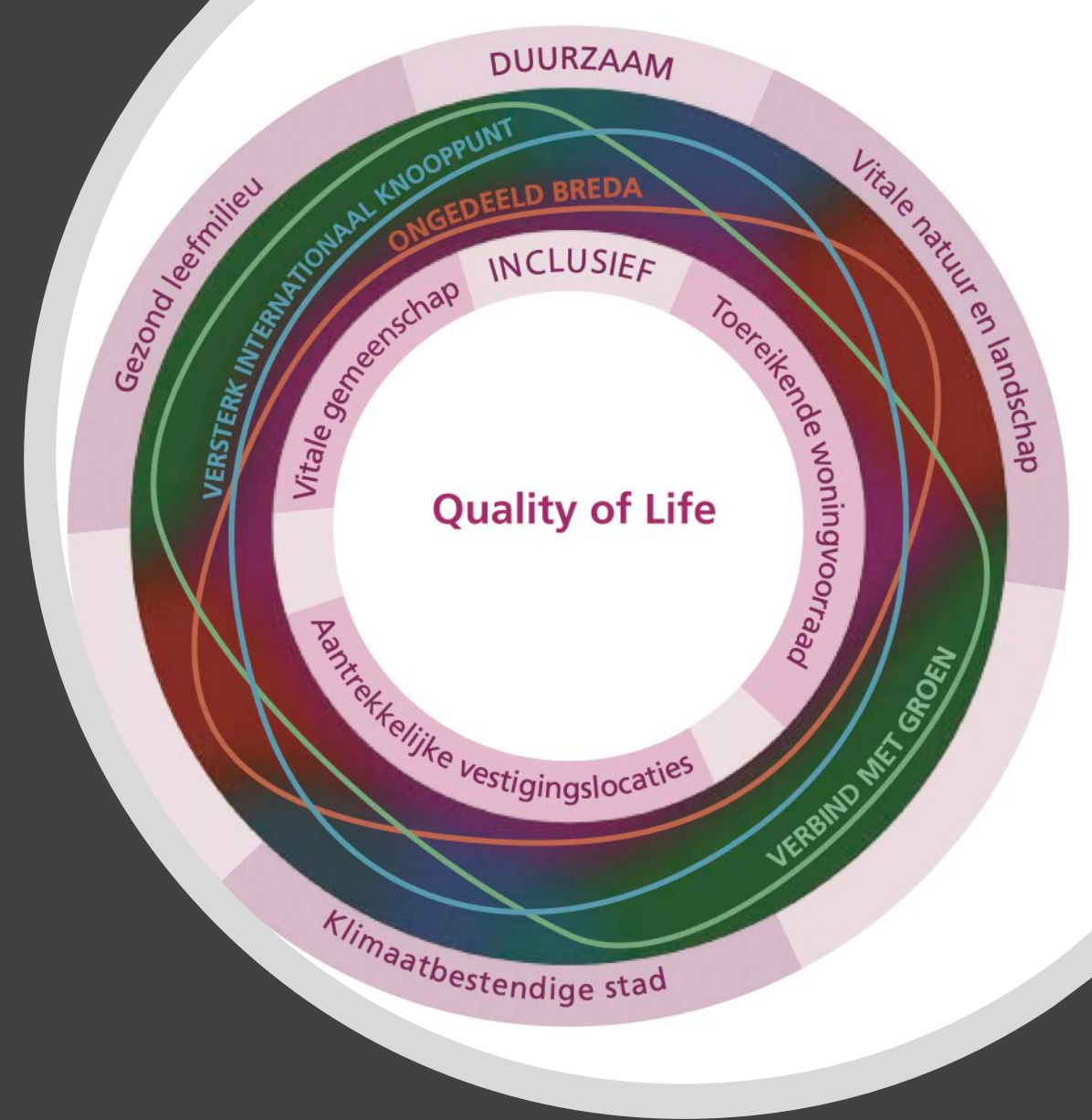
Niet over één nacht ijs...

- Benoemen van hoofditems en kernkeuzen voorjaar 2020
 - Quick scan Centrum
 - Scenario's MER
- “Talks with the town”, najaar 2020
 - Webinars, kranten Stad van Straks
 - PlanBreda
- Concept omgevingsvisie aangeboden aan de stad, maart 2021
 - Met bijlagen o.a. planMER, perspectief Centrum
 - Essay Breda op weg naar de toekomst

De belangrijkste thema's in deze visie

- Naar een vitalere en inclusievere stad voor de Bredanaars, met extra aandacht voor gezondheid en veiligheid
- Ruimte voor een veelzijdige economische ontwikkeling van stad en regio
- Op weg naar een nieuwe wederkerigheid tussen dynamische stad en dynamisch buitengebied
- Hoe gebruiken we de transitie van primaire stedelijke systemen (energie, mobiliteit, digitalisering, groenblauw raamwerk) voor een leefbaarder inrichting van onze gemeente
- Welke leidraad hanteren we voor de doorontwikkeling van het stadscentrum van Breda, gebruik makend van haar versterkte (inter)nationale positie?
- Hoe blijven we een aantrekkelijke gemeente om te wonen, met een grote verscheidenheid aan woningen en woonmilieus voor de diverse bewoners?

De opbouw van de visie

- Sterk Breda, hier richten we ons op
 - *Versterk internationaal knooppunt*
 - *Ongedeeld Breda*
 - *Verbind met groen*
- Veerkrachtig Breda, hier zorgen we voor
 - *Aantrekkelijke vestigingsplek*
 - *Vitale gemeenschap*
 - *Duurzame omgeving*
- Dit gaan we doen
 - *Programmering en realisatie*
 - *Beleidscyclus*
- Bijlagen

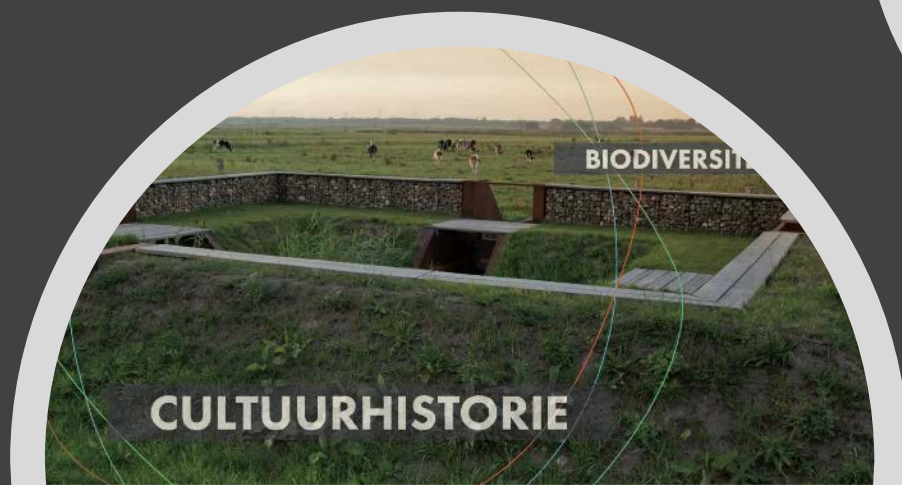
Sterk en veerkrachtig

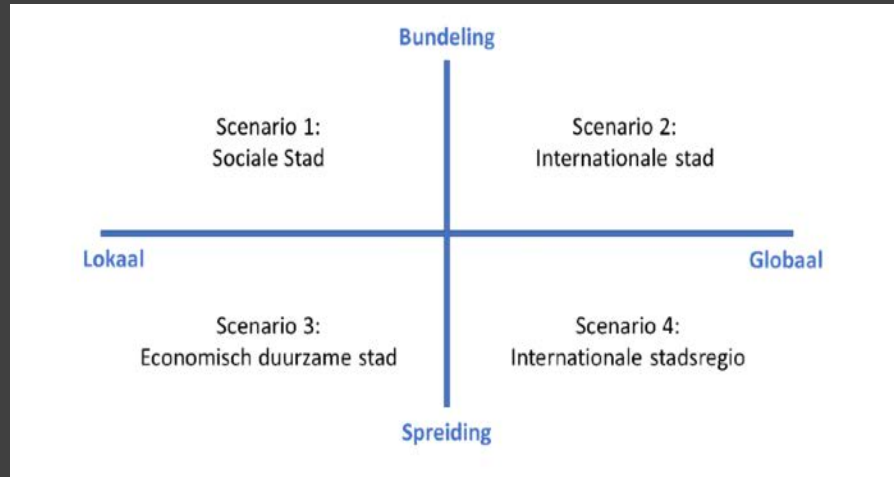
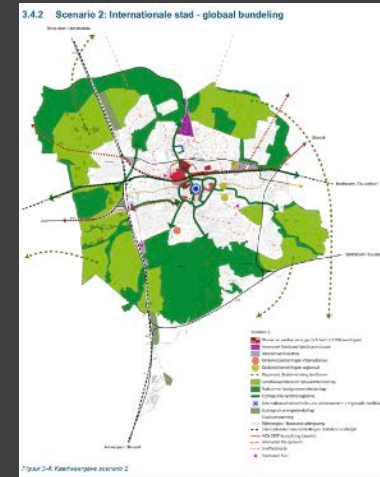
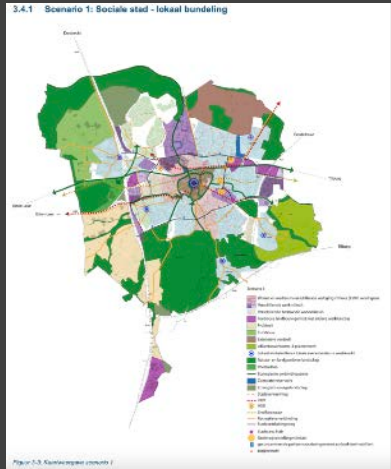
Sterk en veerkrachtig

Sterk en veerkrachtig

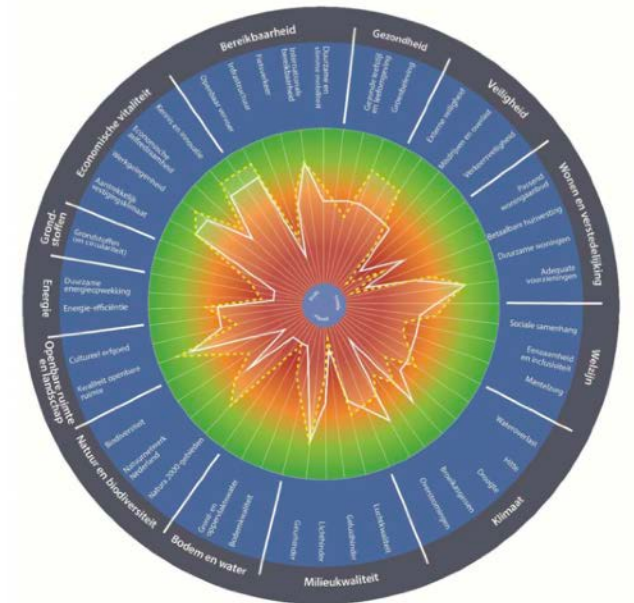
Meerdere scenario's onderzocht op effecten

4.2 Algemeen beeld referentiesituatie

De staat van de fysieke leefomgeving van Breda is samengevat weergegeven in Figuur 4-2, zowel voor de huidige situatie (lichte lijn) als voor de autonome ontwikkeling tot 2030 (donkere stippellijn).

Rad van de Leefomgeving Breda

Legende:

- Huidige situatie
- Autonome ontwikkeling
- Overwegend geen sprake van problemen/keerpunten
- Wisselend beeld / aandachtspunt
- Overwegend sprake van problemen/keerpunten

Figuur 4-2: Rad van de leefomgeving gemeente Breda

Toetsen op omgevingseffecten

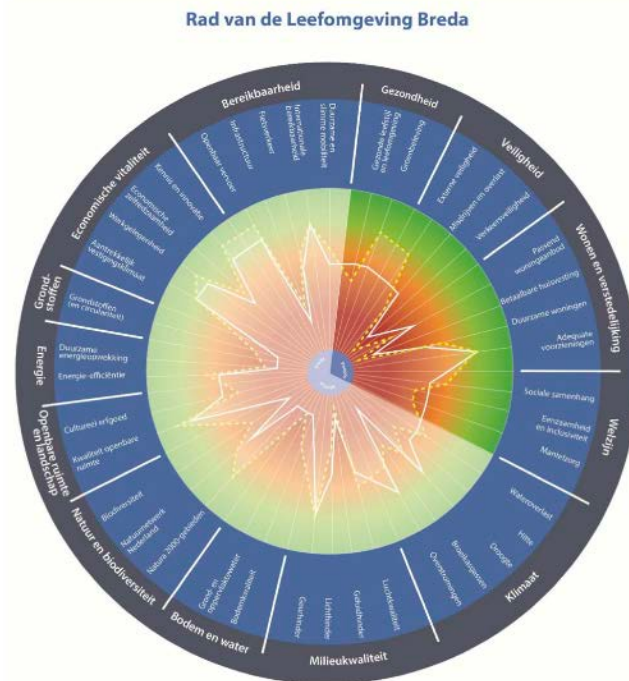
5.1 Gezondheid (gezondheidsbevordering)

Figuur 5-1: Effecten op thema gezondheid per scenario ten opzichte van de referentiesituatie

4.3 Referentiesituatie: People

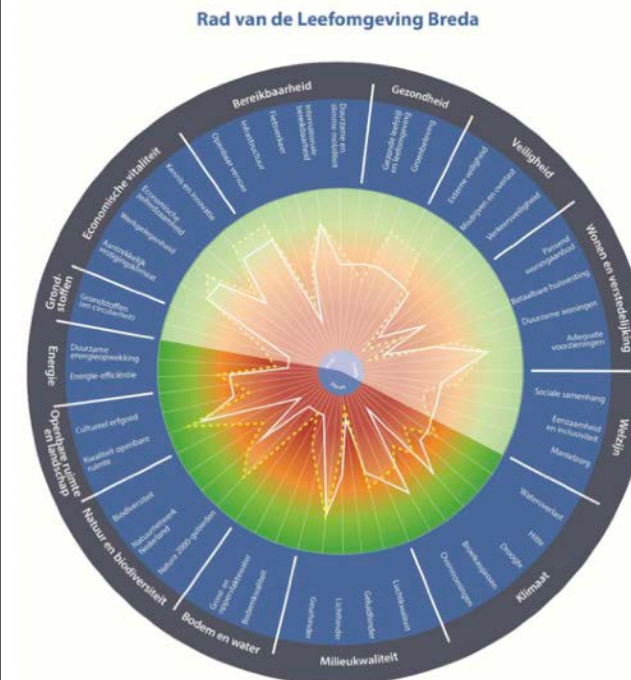
Figuur 4-3 geeft de beoordeling van de huidige en referentiesituatie voor 'people' weer.

Figuur 4-3: Rad van de leefomgeving met uitgelicht het thema people

4.4 Referentiesituatie: Planet

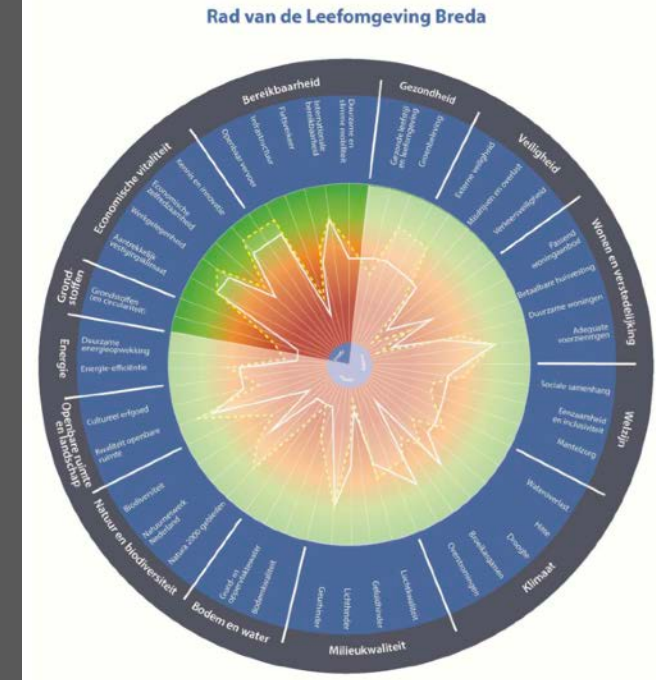
Figuur 4-4 geeft de beoordeling van de huidige en referentiesituatie voor 'planet' weer.

Figuur 4-4: Rad van de leefomgeving met uitgelicht het thema planet

4.5 Referentiesituatie: Profit

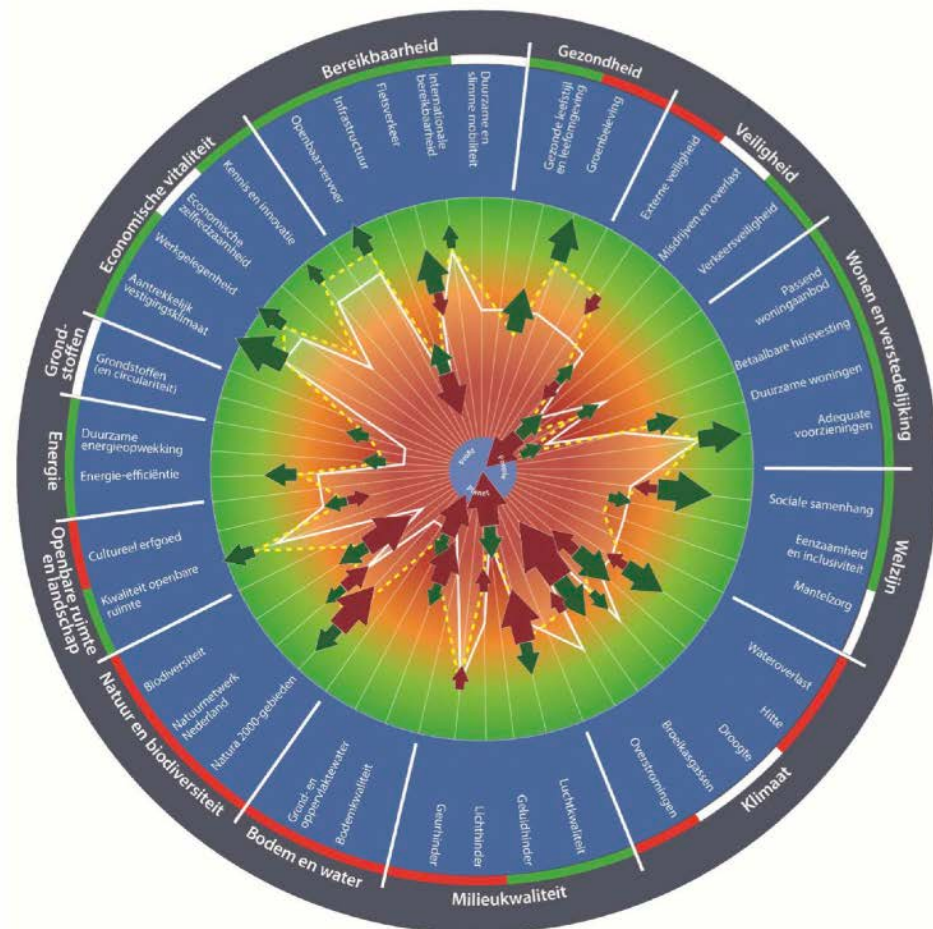
Figuur 4-5 geeft de beoordeling van de huidige en referentiesituatie voor 'profit' weer.

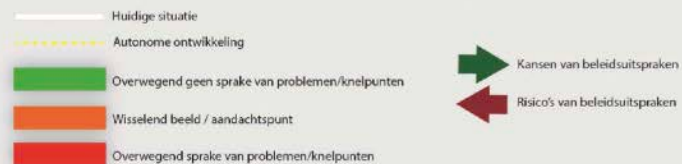
Figuur 4-5: Rad van de leefomgeving met uitgelicht het thema profit

Rad van de Leefomgeving Breda

Voorkeursscenario

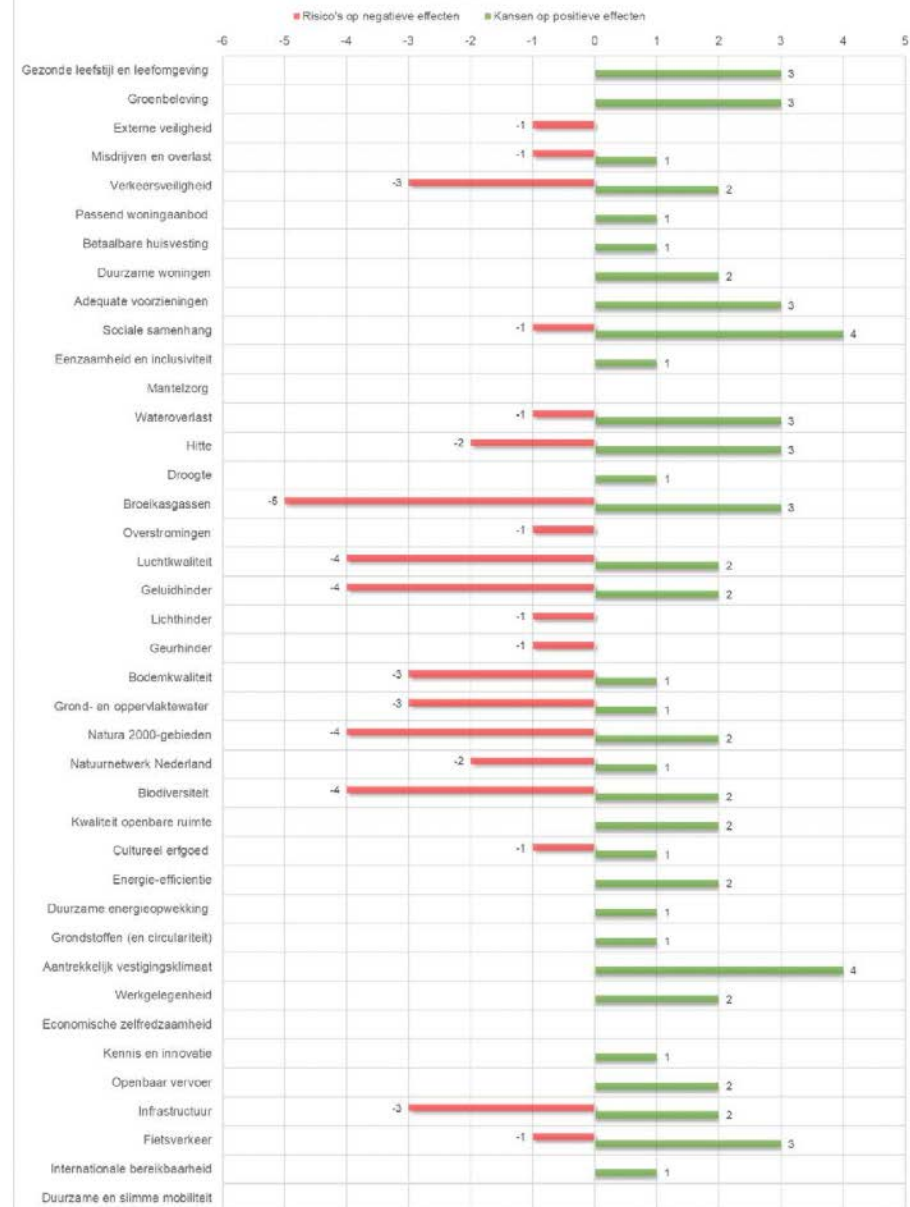

Legenda:

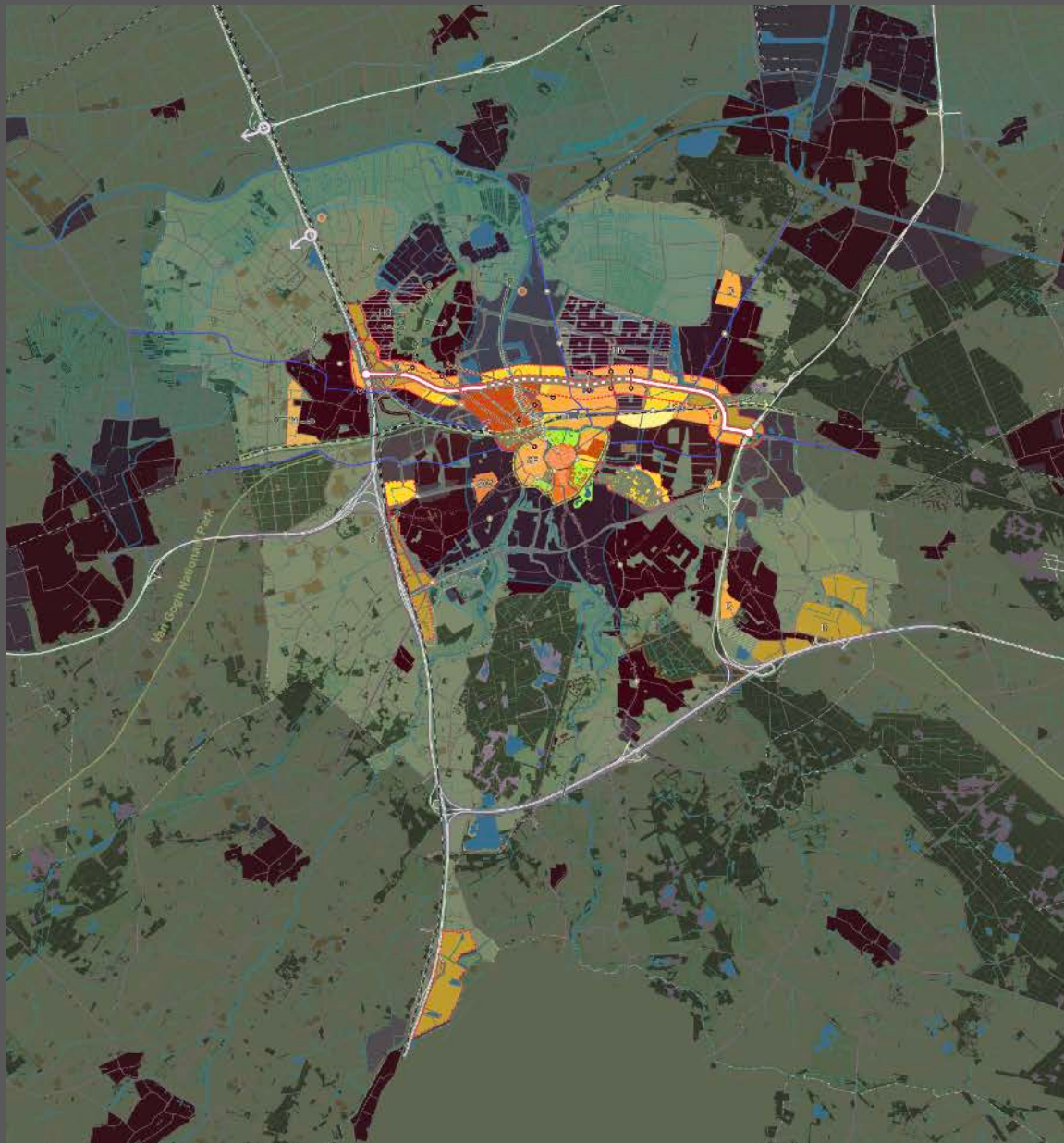
Figuur 7-2: Rad van de leefomgeving met daarin de effecten van het voorkeursscenario

PlanMER Omgevingsvisie Breda: kansen en risico's voor het voorkeursscenario per indicatoren

Figuur 7-3: Kansen en risico's op positieve en negatieve effecten van het voorkeursscenario

Plankaart sterk Breda

Sterk Breda opgavekaart Integraal

Versterk internationaal knooppunt

- Noordelijke rondweg
- helen van de stad
- gezonde leefomgeving en bereikbare stad
- lommerrijke stadsentree

Centrum

- werken - voorzieningen
- voorzieningen - werken - wonen
- voorzieningen - wonen
- wonen

Claudius Prinsenlaan

- voorzieningen - werken
- werken

A16-as

- voorzieningen - werken
- werken
- ecologisch werkterrein 't Hout - nieuw

Regionale infrastructuur

- regionale snelfietsroute
- Nieuwe HOV aansluiting - verkenning
- Verbeteren doorstroming
- Aansluiting A16 - Zevenbergen / Etten-Leur - verkenning

Verbind met groen

Regionaal landschap

- Van Gogh Nationaal Park: beekdalen landschap
- Zuiderwaterlinie: polder- en turf landschap
- Natura 2000 gebied

Stedelijk landschap

- singelpark
- nieuw park - zoek locatie
- parkway noordelijke rondweg
- spoorlandschap
- landschapsverbinding

Ongedeeld Breda

Gebedsgerichte verbeteropgave

- HV Hoge Vucht, Doornbos, Linie
- HB Haagsse Beemden
- SE Schorsmolen en Fellenoord

Gebiedsgerichte versterking

- Sterk West
- Spooras-oost
- uitbreiding dorpen
- werkterrein Bavel - nieuw

Verbindingen ter versterking

- vitaal lint
- wijk - wijk verbinding
- energiehub - verkenning
- zonnecollectorpark - verkenning

Algemeen

- campus
- internationaal OV knooppunt Breda
- nationaal en regionaal OV knooppunt (IC /sprinter station)
- HOV halte
- nieuwe LV (oever)verbinding - verkenning
- mobilitythub - stad
- gemeentegrenzen

Plankaart veerkrachtig Breda

Legenda Veerkrachtig Breda

Gewenste Ontwikkelingsrichting:

Aantrekkelijke vestigingsplek

- Centrumontwikkeling (zie perspectief voor het centrum)
- Nieuwe woongebieden
- Zoekgebied nieuwe woongebieden
- Nieuwe werkterreinen
- Zoekgebied nieuw werkterrein
- Zoekgebied nieuwe werkterreinen in combinatie met nieuwe natuur
- Beperkte versterking van de horeca mogelijk

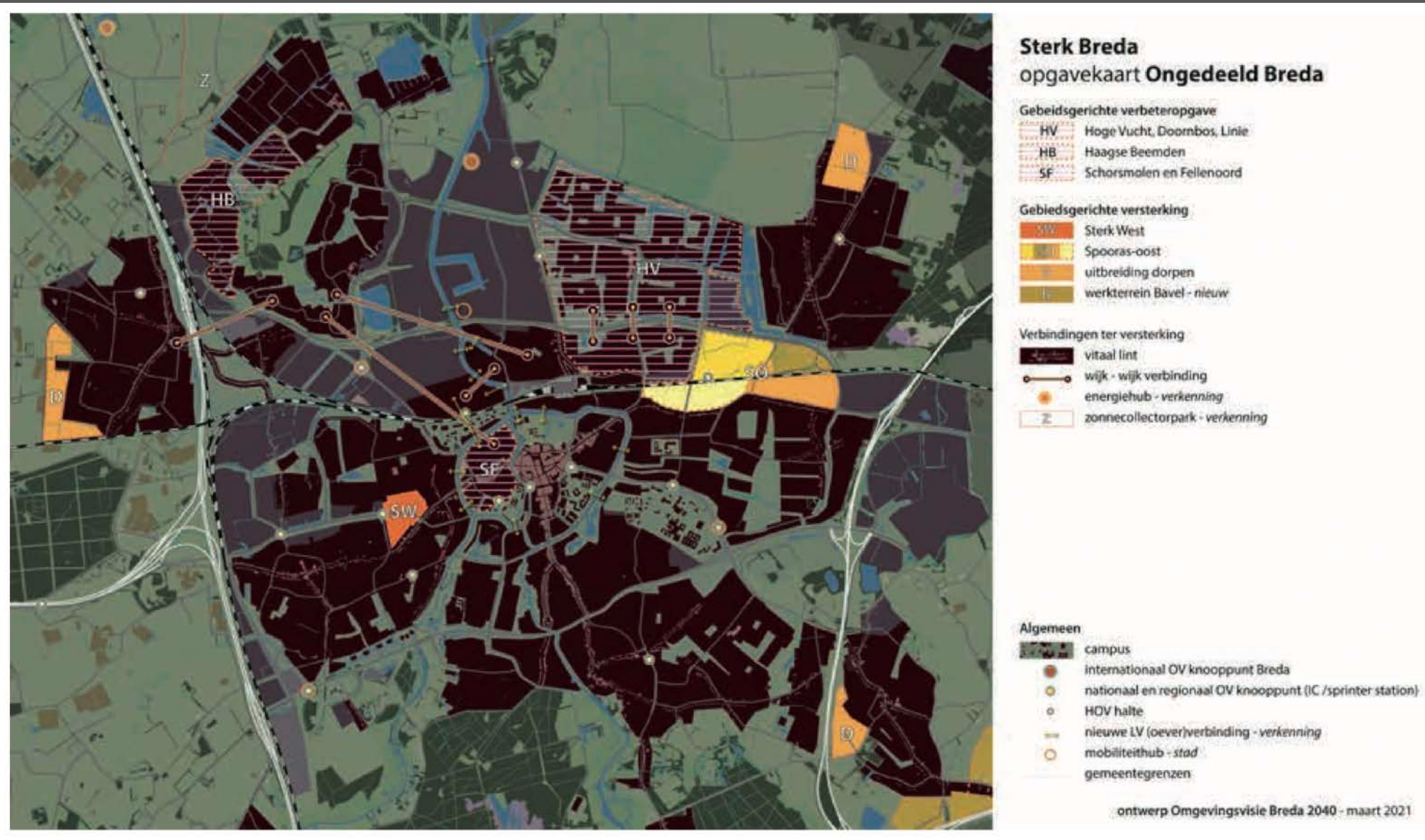
Vitale gemeenschap

- Vitale winkelcentra
- Voorzieningen en werk nabij
- Veelzijdige historische linten
- Sportvoorziening met een lokale ontmoetingsfunctie
- Sportvoorziening met een regionale ontmoetingsfunctie
- Zwemplas voor ontmoeten en bewegen
- Zoekgebied zwemplas voor ontmoeten en bewegen
- Aanpak noordelijke rondweg
- Wijk-wijk- en wijk-buitengebiedverbindingen
- Beleving erfgoed versterken

Duurzame omgeving

- Vernatting en natuurontwikkeling in polders en beemden
- Herstel beekdalen
- Kleinschalig landschap versterken
- Historisch landgoederenlandschap versterken
- Kringlooplandbouw
- Nieuw bos
- Zoekgebied uitbreiding bossen
- Zoekgebied landschappelijke inpassing windturbines
- Zoekgebied zonthermie

Kaart sterk ongedeelld Breda

Veerkrachtig Breda, vitale gemeenschap

Legenda Veerkrachtig Breda

Gewenste Ontwikkelingsrichting:

Vitale gemeenschap

- Vitale winkelcentra
- Voorzieningen en werk nabij
- Veelzijdige historische linten
- Sportvoorziening met een lokale ontmoetingsfunctie
- Sportvoorziening met een regionale ontmoetingsfunctie
- Zwemplas voor ontmoeten en bewegen
- Zoekgebied zwemplas voor ontmoeten en bewegen
- Aanpak noordelijke rondweg
- Wijk-wijk- en wijk-buitengebiedverbindingen
- Beleving erfgoed versterken

Sterk Breda, verbonden met groen

Sterk Breda opgavekaart **Verbind met groen**

Regionaal landschap

- Van Gogh Nationaal Park: beekdalen landschap
- Zuiderwaterlinie: polder- en turf landschap
- Natura 2000 gebied

Stedelijk landschap

- singelpark
- nieuw park - zoek locatie
- parkway noordelijke rondweg
- spoorlandschap
- landschapsverbinding

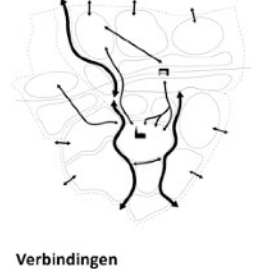
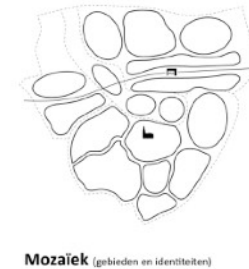
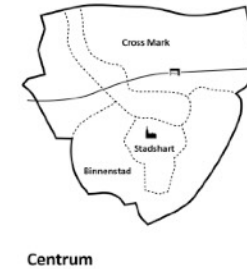
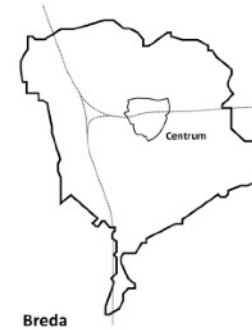
Algemeen

- campus
- internationaal OV knooppunt Breda
- nationaal en regionaal OV knooppunt (IC/sprinter station)
- HOV halte
- nieuwe LV (oever)verbinding - verkenning
- mobilitythub - stad
- gemeentegrenzen

ontwerp Omgevingsvisie Breda 2040 - maart 2021

Breda Centrum uitgelicht

- Centrum = Binnenstad + Crossmark
- CSM onderdeel Crossmark
- Identiteit + programma = vestigingsmilieu

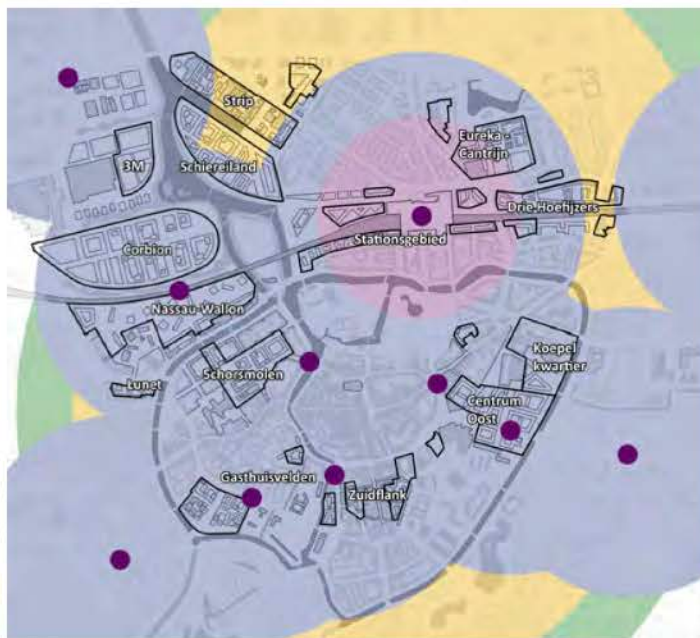

Identiteiten

Herstedelijking/
transformatie

Centrumlocaties

- halte openbaar vervoer
- Gemengd Zakendistrict
- Innovatiedistrict
- Metropolitaan Wonen
- Hoogstedelijk Wonen

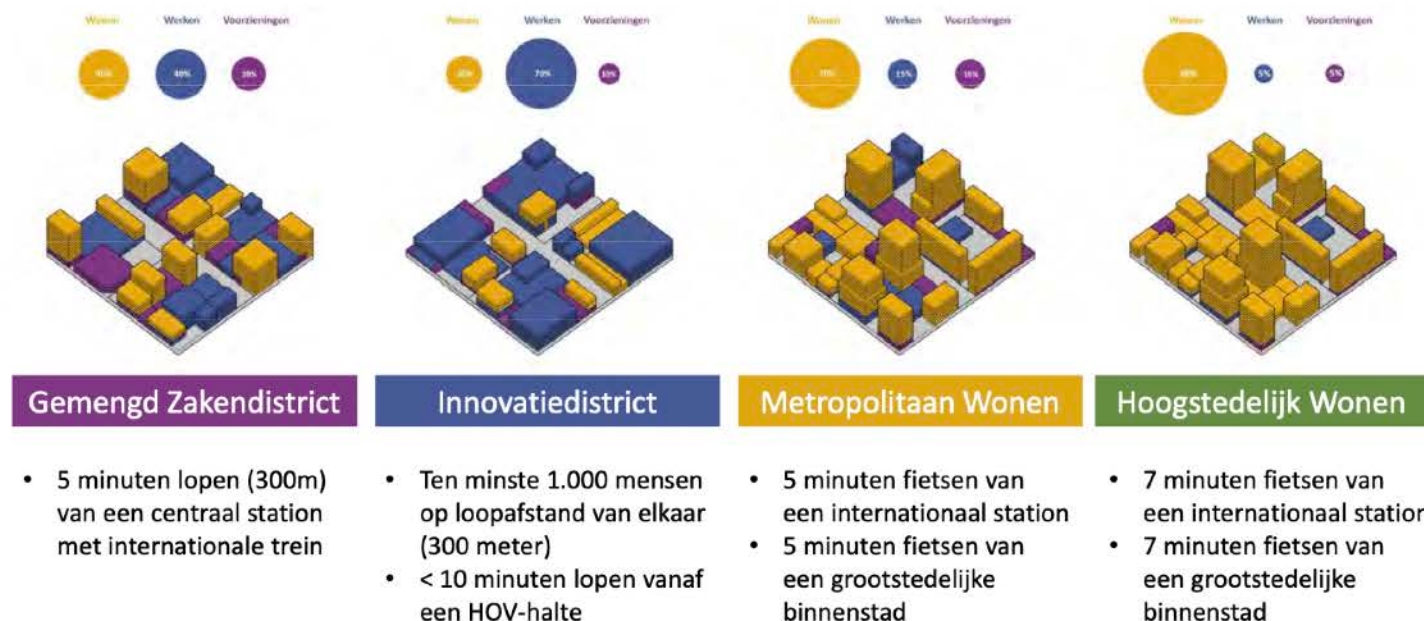
Programma

De potentie van gebieden

De hier getoonde kaart laat de programmatische potentie van het centrum van Breda zien. De programmatische potentie is bepaald aan de hand van de [Guiding Principles Metro Mix](#). De potentie is afhankelijk van de nabijheid van (internationaal) openbaar vervoer en een stadscentrum.

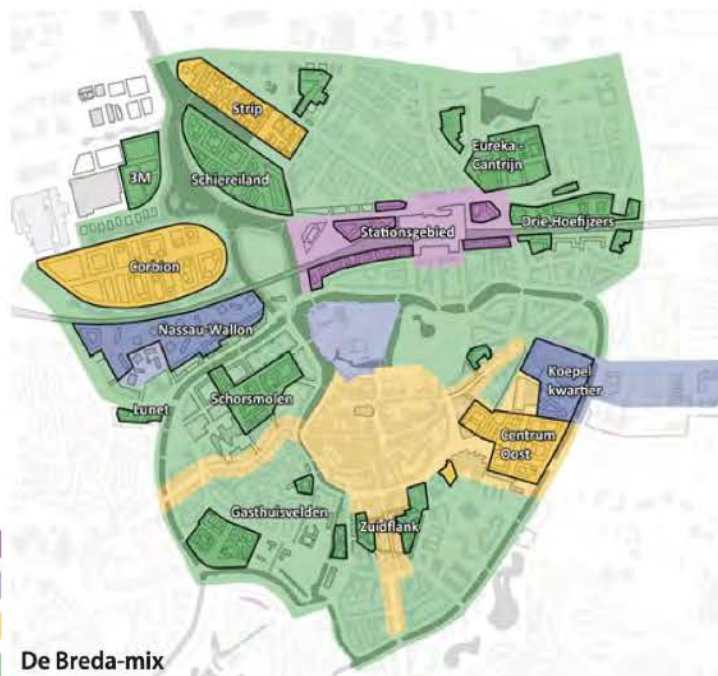
De Breda-mix

In de [Guiding Principles Metro Mix](#) is deze potentie vertaald in drie metro mix profielen, bestaande uit wisselende verhoudingen tussen wonen, werken en voorzieningen. We hebben daaraan het Hoogstedelijk Wonen profiel toegevoegd. Dit omdat anders in de ontwikkelpotentie van het gehele centrum een ongeloofwaardig aandeel werken en voorzieningen aanwezig was.

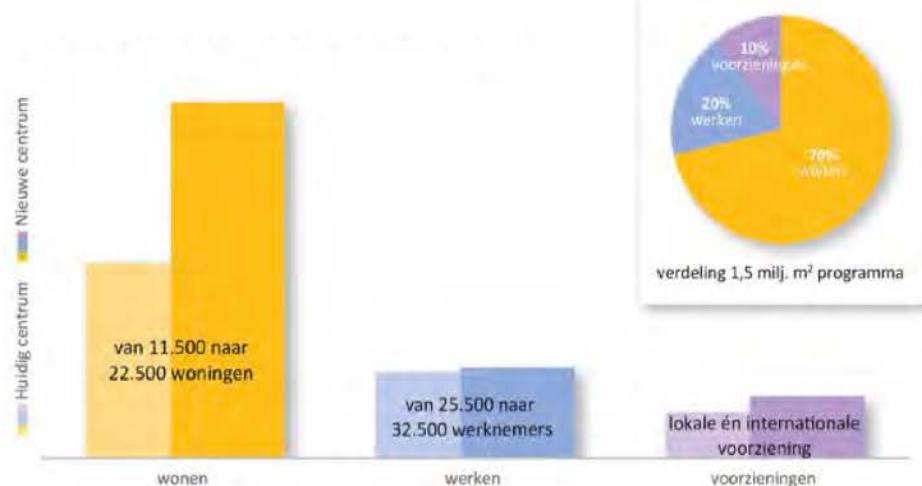

Gemengd Zakendistrict
 Innovatiedistrict
 Metropolaan Wonen
 Hoogstedelijk Wonen

De Breda-mix

Een centrum van formaat

Een centrum van formaat

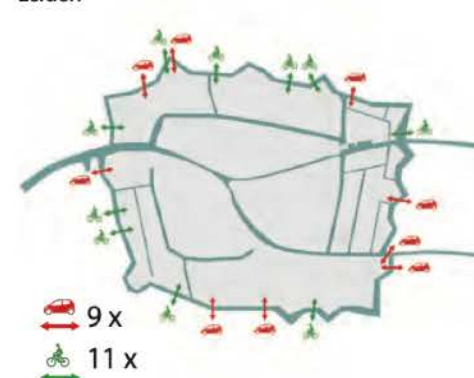
Vervolgens is per locatie het passende mix profiel bepaald. Hierbij hebben de programmatische potentie, de indentiteit van het gebied, de ligging in het centrum en de behoefte aan een attractief, divers centrum een rol gespeeld.

De spil van dit proces wordt gevormd door ontwerp onderzoek. Dit onderzoek combineert referentiestudies met verkennend stedenbouwkundige ontwerp voor het gebied. Zo biedt het ontwerp onderzoek inzicht in de mogelijkheden en consequenties van hogere of lagere dichtheden en verbeeld het vestigingmilieu aan de hand van referenties. Hiervan ziet u de resultaten terug in de vorm van de kaarten en impressies in dit perspectief.

Het resultaat is programmatisch en kwalitatief inzicht in de potentie van het centrum. Dit inzicht is van betekenis voor de ontwikkeling van de gebieden zelf, de gebieden onderling en de ontwikkeling van het gehele centrum.

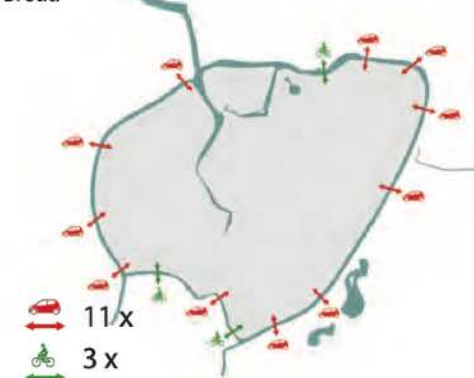
Referentiestudie Leiden - Breda

Leiden

Omtrek singel: 5,8 km
 Oppervlakte binnen singel: 1,8 km²
 Inwoners: 123 per hectare

Breda

Omtrek singel: 5,35 km
 Oppervlakte binnen singel: 1,8 km²
 Inwoners: 70 per hectare

Breda Centrum 2021 en 2040

Van een centrum waar in 2020 21.250 mensen wonen en 25.600 mensen werken ...

... naar en centrum waar in 2040 43.000 mensen wonen en 32.500 mensen werken.

Zoete Delta

Locatie

Voormalig CSM en 3M terrein

Identiteit

Zoete Delta

Programma

70% wonen | 15% werken | 15% voorzieningen

Vestigingsmilieu

- Ontwerpen vanuit de landschappelijke conditie van een dynamisch, laaggelegen broeklandschap.
- Hoogstedelijk stadsdeel met wisselende dynamiek van wonen, werken en voorzieningen, van natuur en cultuur.
- Zoektocht naar mogelijkheden voor een nieuwe binnenstedelijke evenementenlocatie ter vervanging van het Chasséveld.

Een cultuur van leven

Locatie

Strip en Schiereiland

Identiteit

Een cultuur van leven

Programma

80% wonen | 10% werken | 10% voorzieningen

Vestigingsmilieu

- Verleden van industriële stadshaven en koninklijke kaatsbaan.
- Wisselende dynamiek van wonen, werken en voorzieningen.
- Profilering stedelijke cultuur en natuur.

Ginnekenerven

Locatie

Zuidflank Binnenstad

Identiteit

Ginnekenerven

Programma

90% wonen | 5% werken | 5% voorzieningen

Vestigingsmilieu

- Centrum stedelijk wonen in een dwaalmilieu.
- 'Low rise, high density': hoge dichtheid rondom hoven.
- Realiseren sterke verbindingen tussen Chassé Park en de Nieuwe Mark.

Van ontbieden naar ontmoeten

Locatie

Gasthuisvelden

Identiteit

Van ontbieden naar ontmoeten

Programma

90% wonen | 5% werken | 5% voorzieningen

Vestigingsmilieu

- Gastvrije omgeving met ruimte voor een stadspark op Seelig-zuid.
- Nieuwe Mark als natuurinclusieve rivier door de binnenstad.
- Verbindingen leggen en maken tussen buurten en mensen.

Advies

- Groen, gastvrij, grenzeloos nu in te vullen
- Nu slagen maken
- Op strategisch niveau:
 - Integrale bijdrage aan Omgevingsvisie en omgevingsplan
 - Deelname debat herintegratie stedelijke ontwikkeling en stedelijk beheer
 - Beleidsmakers en ontwerpers periodiek scholen, afronden met diploma
 - Investeren in volledige communicatie
 - Ontwerpend onderzoek met hogescholen, bedrijfsleven en overheid

Advies

- Op tactisch niveau:
 - Actief deelnemen in grote en middelgrote gebiedsontwikkelingen
 - Inzetten op Bredaas Certificaat Toegankelijkheid en Gastvrijheid
 - Planteams uitnodigen rond ervaringsgegevens
 - User Experience Designers koppelen aan stadmakers
- Op operationeel niveau:
 - Actief deelnemen in wijkplatforms
 - Verbrede uitwisseling op inclusiviteit rond de gebouwde omgeving (oud-jong, arm-rijk, man-vrouw, nieuwkomers-honkvasten, mensen met en zonder beperking)

Dank voor jullie
aandacht

Voor meer informatie en
achtergrond

Zie www.breda.nl/omgevingsvisie